

Lehdistötiedote 5.10.2011

Sopivatko Ruotsin ja Saksan mallit Suomen työmarkkinoille?

Suomen, Ruotsin ja Saksan työllisyyskehitys oli viime taantumassa myönteistä verrattuna moniin muihin maihin. Ne eivät kärsineet pahoista velkaongelmista, joten taantumaa odotettiin jäävän lyhyeksi eikä suurta irtisanomisaaltoa toteutettu. Vastoin Ruotsin hallituksen väitteitä maan työmarkkinat eivät kuitenkaan selvinneet ainutlaatuisen hyvin. Saksassa erityisen hidas ansiokehitys on aiheuttanut sisäisen devalvaation ja parantanut työllisyyskehitystä. Se on samalla kuitenkin heikentänyt euroalueen kriisimaiden kilpailukykyä ja on myös osasyynä niiden velkaongelmiin. Suomessa työttömyysasteen painuminen alle 7 prosenttiin näyttää törmäävän kiihtyvään inflaatioon, mutta paras keino päästä vielä alempaan työttömyyteen on nykyistä paljon tuntuvampi panostus aktiiviseen työvoimapolitiikkaan.

Lisätietoja

*Päätoimittaja, johtaja Seija Ilmakunnas, puh. (09) 2535 7340, e-mail: seija.ilmakunnas@labour.fi
Toimittaja, erikoistutkija Heikki Taimio, puh. (09) 2535 7349, e-mail: heikki.taimio@labour.fi*

Muun muassa nämä johtopäätökset löytyvät Palkansaa- jien tutkimuslaitoksen (PT) *Talous & Yhteiskunta* -lehden tuoreesta numerosta 3/2011, jonka teemana on "Kohti täystyöllisyyttä". Lehteen kirjoittamassaan artikkelissa laitoksen johtaja *Seija Ilmakunnas* erittelee syitä, miksi työttömyys ei Suomessa revennyt, vaikka tuotanto puto- si jyrkästi vuonna 2009. Suuren Taantumaa yli selvitettiin pitämällä kiinni työntekijöistä, lomauttamalla ja lyhentä- mällä vuotuista työaika. Samalla eläkkeelle siirtyi ennä- tyksellisen paljon väkeä.

Uppsalan yliopiston professori *Bertil Holmlund* tarkas- telee artikkelissaan Ruotsin työmarkkinoita 1990-luvun alun laman ja tuoreimman finanssikriisin aikana. Työt- tömyys kohosi nyt paljon lievemmin kuin 1990-luvulla, mutta kuitenkin liki OECD-maiden keskiarvon tahdissa. Yritykset eivät irtisanoneet laajassa mitassa, koska ne odottivat vain melko lyhytaikaista kysynnän laskua. Ruot- sin työmarkkinoiden toimintakyky on silti heikentynyt. Se näkyy mm. siinä, että työttömiä on paljon aiempaa enem- män suhteessa avoimiin työpaikkoihin. Lisäksi työntöön vahvemmat kannustimet on saatu aikaan työntekijöiden heikomman sosiaaliturvan kustannuksella.

PT:n erikoistutkija *Pekka Sauramo* korostaa Saksan työmarkkinoita käsittelevässä artikkelissaan maan deval-

vaatioihin rinnastettavaa palkkapolitiikkaa syynä sen hy- vään työllisyyskehitykseen. Vaikka teollisuuden kilpailuky- ky on kehittynyt Suomessa jopa paremmin kuin Saksassa, on Saksa saavuttanut sisäisellä devalvaatiolla merkittä- vän kilpailuedun suhteessa moniin muihin maihin. Tällä kilpailuedulla hankittuja varoja Saksan pankit ovat välit- täneet euroalueen kriisimaille, jotka eivät käytännössä kuitenkaan pysty pelastautumaan palkkoja alentamalla. Kilpailukyvyyn palauttamiseen tarvittava palkkojen alen- nus synnyttäisi niissä haitallisen deflaatiokierteen.

PT:n vanhempi tutkija *Markku Lehmus*, erikoistutkija *Heikki Taimio* ja työ- ja elinkeinoministeriön neuvotteleva virkamies *Pekka Tiainen* kiinnittävät artikkelissaan huomiota siihen, kuinka Suomen työmarkkinat alkavat ylikuu- mentua ja inflaatio kiihtyä työttömyysasteen laskiessa alle 7 prosentin. Rakenteellisen työttömyyden tuntuva alenta- minen edellyttää nykyistä huomattavasti voimakkaampaa panostusta työvoimapolitiikan aktiivitoimiin kuten työvöi- mapoliittiseen aikuiskoulutukseen ja työllistämistukiin. Hyvin toteutettuina ne rasittaisivat julkista taloutta selv- västi vähemmän kuin maltillinen palkkaratkaisu yhdistet- tynä ansiotuloveron kevennykseen. ■